

VI. FEJEZET

A TÁMOGATÁSOK

34. A támogatási jogviszony

48. § (1) Az államháztartás alrendszerei terhére támogatás

- a) közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel,
- b) támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel

jogszabály vagy egyedi döntés (a továbbiakban: támogatási döntés) alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül nyújtható.

(2) A támogatás nem minősül egyedi döntés alapján nyújtott támogatásnak, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály meghatározza, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozónak mérlegelési joga nincs. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a támogatási keret kimerüléséig a jogszabályi feltételeknek megfelelő támogatási igényeket beérkezési sorrendben teljesíti.

(3) Pályázat vagy kérelem (a továbbiakban együtt: támogatási igény) alapján nyújtott támogatás esetén a támogatási igényről jogszabályban, ennek hiányában az irányító szerv belső szabályzatában meghatározott személy, testület dönt.

48/A. § (1) A 48. § (1) bekezdés a) pontja szerinti közigazgatási jogi jogviszonyban és a 48. § (1) bekezdés b) pontja szerinti polgári jogi jogviszonyban (a továbbiakban együtt: támogatási jogviszony) a kötelezettségvállalási jogkört gyakorló személy (a továbbiakban: támogató) a támogatás nyújtására, a kedvezményezett pedig - ha a támogatás jellege egyébként nem zárja ki - a számára megállapított kötelezettség teljesítésére köteles.

(2) Támogatói okirat alkalmazása esetén a támogatási jogviszony a támogatói okirat közlésével jön létre. Támogatási igény alapján nyújtott támogatás esetén, ha a támogatói okiratban meghatározott valamely feltétel eltér a támogatási igénytől, a támogatási jogviszony létrejöttéhez a kedvezményezett elfogadó nyilatkozata is szükséges. Elfogadásnak kell tekinteni azt is, ha a kedvezményezett a támogatói okiratban meghatározott határidőn belül nem tesz nyilatkozatot. Ha a támogató a kedvezményezett nyilatkozatában foglaltakat elfogadja, a támogatási jogviszony a nyilatkozat tartalmának megfelelő támogatói okirat közlésével jön létre.

(3) A támogatási szerződést a támogató a kedvezményezett javára egyoldalúan módosíthatja. A támogatási szerződésnek a kedvezményezett hátrányára történő módosítására akkor van lehetőség, ha a támogatási szerződésben a felek ekként állapodtak meg, vagy ha a támogató általános szerződési feltételt alkalmaz, és az általános szerződési feltételben a támogató ezt kikötötte.

48/B. § (1) Nem lehet a támogatási jogviszonyban kedvezményezett

- a) az, aki a támogatási döntést meghozta vagy aki a támogatási döntés meghozatalában döntés-előkészítőként részt vett,
- b) az, aki a támogatási döntés időpontjában a Kormány tagja, államtitkár, közigazgatási államtitkár, helyettes államtitkár, megyei közgyűlés elnöke, főpolgármester, polgármester, regionális fejlesztési ügynökség vezető tisztségviselője,
- c) az a) és b) pont szerinti személlyel közös háztartásban élő hozzátartozó,

d) - a nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével - az a) és b) pont szerinti személy tulajdonában álló gazdasági társaság,

e) - az állam, a helyi önkormányzat, illetve a köztisztviselő legalább 50%-os közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő gazdasági társaság, valamint a sportegyesület, a sportszövetség és a polgárőr szervezet kivételével - az olyan gazdasági társaság, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező olyan szervezeti egysége, amelyben az a)-c) pont szerinti személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője, az egyesület, az egyházi jogi személy vagy a szakszervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja.

(2) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni

a) a társadalombiztosítás pénzbeli és természetbeni ellátásaira,

b) a fogyatékos természetes személyeknek a fogyatékos élethelyzetre tekintettel nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokra,

c) a családtámogatásokra, és

d) a természetes személyeknek a méltánylást igénylő élethelyzetükre figyelemmel, továbbá jövedelmük pótlása, illetve kiegészítése érdekében rászorultsági alapon nyújtott egyéb szociális pénzbeli, természetbeni és személyes jellegű ellátásokra.

49. § A fejezetet irányító szerv a költségvetési támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátásával lebonyolító szervet, az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátására közreműködő szervezetet is megbízhat, ha azt jogszabály lehetővé teszi.

49/A. § (1) A támogatási szerződés alapján létrejött támogatási jogviszonyra az e törvényben meghatározott feltételeket - ha e törvényből más nem következik - a közigazgatási hatósági határozattal, hatósági szerződéssel vagy támogatói okirattal létrejött támogatási jogviszonyra is alkalmazni kell.

(2) E Fejezetet nem kell alkalmazni - az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek támogatásai kivételével - az 1. § 14. pont a)-d) alpontja szerinti támogatásokra.

35. A költségvetési támogatásokra vonatkozó speciális szabályok

50. § (1) Költségvetési támogatás annak nyújtható, aki

a) megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek,

b) a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének eleget tett, és

c) átlátható szervezetnek minősül.

(2) Ha a költségvetési támogatás magyarországi beruházások ösztönzéséhez kapcsolódóan közvetlenül nyújtott fejlesztési célú költségvetési támogatásként kerül biztosításra, az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételről a Kormány egyedi határozatban dönt.

(3) *

(4) A támogatási igény benyújtásának feltételül előírható, hogy a támogatási igény benyújtójának ne legyen esedékessé vált és még meg nem fizetett adótartozása - ide nem értve

az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adókat -, valamint járulék-, illeték- vagy vámtartozása (a továbbiakban együtt: köztartozás).

(5) Jogszabály, pályázati kiírás az (1)-(4) bekezdésben meghatározottakon kívül további kizáró okokat is megállapíthat.

50/A. § A visszafizetési kötelezettséggel nyújtott költségvetési támogatás visszafizetésének biztosítása, valamint a költségvetési támogatás visszavonása, a támogatási szerződés felmondása vagy az attól történő elállás esetén visszafizetendő költségvetési támogatás visszakövetelése céljából - a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel - a támogatási szerződésben megfelelő biztosítékot kell kikötni.

50/B. § Ha a költségvetési támogatás részben vagy egészben az Európai Unió valamely közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott feltételek szerint kerül nyújtásra, a költségvetési támogatás az 50. §-tól és az 50/A. §-tól eltérően akkor biztosítható, ha a támogatási igény benyújtója megfelel az uniós jogi aktusban meghatározott feltételeknek. Jogszabály, pályázati kiírás további feltételeket csak abban az esetben állapíthat meg, ha azt az uniós jogi aktus nem zárja ki.

51. § (1) A költségvetési támogatás rendelkezésre bocsátása egy összegben vagy részletekben, időarányosan vagy teljesítésarányosan történhet.

(2) Az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusának eltérő rendelkezése hiányában az államháztartáson kívüli természetes személynek és jogi személynek folyósításra kerülő költségvetési támogatásból a kedvezményezett terhelő köztartozás összegét - a Kormány rendeletében meghatározott kivétellel és módon, az állami adó- és vámhatóság adatszolgáltatása alapján - az agrártámogatások esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, más költségvetési támogatás esetén a kincstár visszatartja, és az állami adóhatóság megfelelő bevételi számláján jóváírja.

(3) A központi költségvetésről szóló törvény alapján nem állami intézmény fenntartójának az általa vagy intézménye útján ellátott köznevelési, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatra tekintettel biztosított költségvetési támogatás esetében a (2) bekezdést a nem állami intézmény fenntartója és az általa fenntartott intézmény köztartozására is alkalmazni kell.

(4) A Kormány rendeletben előírhatja, hogy a helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, társulás, valamint az állam - közvetlen vagy közvetett - többségi tulajdonában álló gazdasági társaság kedvezményezett esetén az európai uniós forrásból, valamint a Kormány rendeletében meghatározott fejlesztési célú, nem európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kizárólag a kincstárnál vezetett fizetési számlára folyósíthatók. A kedvezményezett a költségvetési támogatás célja szerinti kiadásokat kizárólag a kincstárnál vezetett fizetési számláról teljesíthet, azokat más célra - így különösen értékpapír-vásárlásra, kamatbevétel realizálására - még átmenetileg sem veheti igénybe.

52. § (1) A költségvetési támogatások felhasználását - ha ennek a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti feltételei fennállnak - közbeszerzés alkalmazásához kell kötni.

(2) A költségvetési támogatás nem köthető olyan feltételhez, hogy a közbeszerzési eljárás ajánlattevőjét előzetesen válasszák ki. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a támogatási igény elbírálását megelőzően közbeszerzési eljárás kerüljön megindításra, vagy a támogató annak megindítását határozza meg a költségvetési támogatás feltételeként.

(3) A támogató a támogatási döntésre vonatkozó tájékoztatásban a támogatási szerződés megkötésének feltételeként előírhatja a támogatási szerződéskötést megelőzően közbeszerzési

eljárás lefolytatását vagy a támogatási szerződésben a közbeszerzési eljárás megindításának előfeltételül a közbeszerzési dokumentumok ellenőrzését és annak megindítását a támogató egyetértéséhez kötheti.

52/A. § (1) A 14. § (3) bekezdése szerinti fejezet terhére nyújtott költségvetési támogatást a folyósítását követő év december 31-éig lehet felhasználni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott határidőtől a Kormány egyedi határozata rövidebb határidőt, a központi költségvetésről szóló törvény eltérő időpontot is megállapíthat.

(3) A támogató a Kormány egyedi határozata alapján nyújtott támogatás esetében a határidőt egy alkalommal legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja.

53. § A kedvezményezett beszámolási kötelezettség terheli a költségvetési támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról. Ha a kedvezményezett a beszámolási kötelezettségének határidőben nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget, e kötelezettségének teljesítéséig a költségvetési támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül. A felfüggesztett költségvetési támogatás - ha annak feltételei egyébként fennállnak - a beszámolási kötelezettség teljesítését követően kerülhet folyósításra.

53/A. § (1) A költségvetési támogatás jogosulatlan igénybevétele, jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása esetén a támogató a költségvetési támogatást visszavonhatja, a támogatási szerződéstől elállhat, azt felmondhatja vagy kezdeményezheti annak módosítását.

(2) A költségvetési támogatások jogosulatlan igénybevétele, jogszabálysértő vagy nem rendeltetésszerű felhasználása, továbbá a költségvetési támogatás visszavonása, a támogatási szerződéstől történő elállás vagy annak felmondása esetén a kedvezményezett a jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatás összegét a Kormány rendeletében meghatározott üzleti kamattal, késedelem esetén késedelmi kamattal növelt mértékben köteles visszafizetni. Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv kedvezményezett kamatfizetési kötelezettség nem terheli.

(2a) A (2) bekezdésben meghatározott követeléssel kapcsolatos végrehajtás elrendelése esetén az Ákr. hatálya alá tartozó eljárásokban a végrehajtási megkeresés napját követően a késedelmi kamatot az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvény rendelkezései alapján - az ott meghatározott kivétellel - a végrehajtást foganatosító szerv számítja fel és arról a megkereső szervet értesíti.

(3) Nemteljesítés esetén a visszafizetési kötelezettség érvényesítése elsősorban a biztosíték érvényesítésével történik. Ennek eredménytelensége esetén a visszafizetendő összeget és annak kamatait az állami adóhatóság a támogató megkeresésére adók módjára behajtandó köztartozásként, a 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetből nyújtott költségvetési támogatás esetén a 60/A. § (2) bekezdésében meghatározott módon hajtja be. Ha a nem természetes személy kedvezményezett jogszabály alapján mentesül a biztosíték nyújtása vagy választása szerint az önrész rendelkezésre állásának igazolása alól, és a jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatással összefüggésben keletkező visszafizetési kötelezettségét a támogató által meghatározott határnapig nem teljesíti, illetve annak részletekben történő teljesítése esetén a részletfizetési kötelezettségét elmulasztja, és a visszafizetendő összeget nem lehet tőle behajtani, a támogató kezdeményezése alapján az állami adóhatóság a kedvezményezett és a kedvezményezettben többségi befolyással rendelkező szervezet adószámát törli.

(4) Ha a kedvezményezett a támogatott tevékenység megvalósítása érdekében olyan jogviszonyt létesít, amely alapján a támogató előleg számla alapján közvetlenül harmadik személynek folyósítja a költségvetési támogatást, a kedvezményezettet terhelő visszafizetési

kötelezettség ezt a harmadik személyt terheli, ha a visszafizetési kötelezettség azért keletkezett, mert a támogatott tevékenység megvalósítása érdekében létesített jogviszonyon alapuló kötelezettségeit nem teljesítette a kedvezményezett számára. Ha a kötelezettségek teljesítésének elmaradása e harmadik személy szándékos magatartására vezethető vissza, és a visszafizetési kötelezettségét a támogató által meghatározott határidőig nem teljesíti, illetve annak részletekben történő teljesítése esetén a részletfizetési kötelezettségét elmulasztja, a visszafizetendő összeget a támogató kezdeményezésére adók módjára behajtandó köztartozásként kell behajtani. Behajthatatlanság esetén a támogató kezdeményezése alapján az állami adóhatóság a harmadik személy és a harmadik személyben többségi befolyással rendelkező szervezet adószámát törli.

54. § (1) A támogató a költségvetési támogatás felhasználását

a) a 48. § (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatási jogviszony esetében a hatósági ellenőrzés szabályai,

b) a 48. § (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatási jogviszony esetében a Kormány rendeletében meghatározott szabályok

szerint ellenőrzi.

(1a) Az ellenőrzés kiterjedhet a kedvezményezett által a támogatott tevékenység megvalósítására kötött szerződésben részes olyan felekre is, akik a támogatási jogviszony teljesítésében közvetlen módon közreműködnek.

(1b) Ha a kincstár jogosulatlan igénybevételt állapít meg az 51. § (3) bekezdése szerinti nem állami intézményfenntartó az (1) bekezdés a) pontja szerinti hatósági ellenőrzése és egyéb hivatalból indult eljárása keretében, a visszafizetési kötelezettséget megállapító határozat meghozatala során mérlegelési jogkör gyakorlásának helye nincs.

(2) A kedvezményezett és az (1a) bekezdés szerinti szerződő felek kötelesek a költségvetési támogatások lebonyolításában részt vevő és a költségvetési támogatást ellenőrző szervezetekkel együttműködni, az ellenőrzést végző szerv képviselőit ellenőrzési munkájukban a megfelelő dokumentumok, számlák, a megvalósítást igazoló okmányok, bizonylatok rendelkezésre bocsátásával, valamint a fizikai teljesítés vizsgálatában a helyszínen is segíteni. Ha a kedvezményezett vagy az (1a) bekezdés szerinti szerződő fél az ellenőrző szerv munkáját ellehetetleníti, a támogató a költségvetési támogatást visszavonhatja, a támogatási szerződéstől elállhat.

55. § A támogató és a támogató nevében eljáró szervezet az 50. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltétel ellenőrzése céljából, a kedvezményezett nyilatkozata alapján a költségvetési támogatás folyósításától számított öt évig, vagy - ha az későbbi - a költségvetési támogatás visszakövetelésére vonatkozó igény elévüléséig kezeli

a) a kedvezményezettnek az Nvt. 3. § (1) bekezdés 1. pont a) alpontja szerinti jogállására vonatkozó adatot,

b) ha a kedvezményezett az Nvt. 3. § (1) bekezdés 1. pont b) alpontja szerinti szervezet,

ba) a kedvezményezett tényleges tulajdonosainak természetes személyazonosító adatait, tulajdoni hányadát, befolyásának és szavazati jogának mértékét,

bb) a kedvezményezettben közvetlenül vagy közvetve több mint 25%-os tulajdoni részesedéssel, befolyással vagy szavazati joggal rendelkező jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nevét, tulajdoni hányadának, befolyásának és szavazati jogának mértékét,

bc) a bb) alpont szerinti jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosainak természetes személyazonosító adatait, tulajdoni hányadát, befolyásának és szavazati jogának mértékét,

bd) a kedvezményezett és a bb) alpont szerinti jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet adóilletőségét,

be) a kedvezményezett és a bb) alpont szerinti jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ellenőrzött külföldi társaság jogállásának megítéléséhez szükséges, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 11. pontjában meghatározott adatokat,

c) ha a kedvezményezett az Nvt. 3. § (1) bekezdés 1. pont c) alpontja szerinti szervezet,

ca) a kedvezményezett vezető tisztségviselőinek természetes személyazonosító adatait,

cb) a kedvezményezett és a kedvezményezett vezető tisztségviselőinek 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedésével működő szervezet nevét,

cc) a kedvezményezettnek és a kedvezményezett vezető tisztségviselőjének a cb) alpont szerinti szervezetben fennálló tulajdoni hányadának mértékét,

cd) a cb) alpont szerinti szervezet tényleges tulajdonosának természetes személyazonosító adatait, tulajdoni hányadát, befolyásának és szavazati jogának mértékét,

ce) a cb) alpont szerinti szervezet átláthatóságának vizsgálatához e §-ban előírt, a cd) alpontban meghatározottakon kívüli adatokat és

cf) a kedvezményezett székhelyét.

56. § A támogató a költségvetési támogatás folyósításától számított öt évig a honlapján vagy - ha a támogató honlappal nem rendelkezik - a támogató irányító szervének honlapján közzéteheti a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kedvezményezettre vonatkozóan

a) az 55. § a) pontja szerinti adatot,

b) az 55. § b) pont bb) és bd) alpontja szerinti adatot,

c) az 55. § b) pontja szerinti kedvezményezett tényleges tulajdonosainak nevét, tulajdoni hányadát, befolyásának és szavazati jogának mértékét,

d) az 55. § b) pont bb) alpontja szerint szervezet tényleges tulajdonosainak nevét, tulajdoni hányadát, befolyásának és szavazati jogának mértékét,

e) az 55. § c) pontja szerinti kedvezményezett vezető tisztségviselőjének nevét,

f) az 55. § c) pont cb), cc) és cf) alpontja szerinti adatot és

g) az 55. § c) pont cb) alpontja szerinti szervezet tényleges tulajdonosainak nevét, tulajdoni hányadát, befolyásának és szavazati jogának mértékét.

56/A. § A Kormány rendeletben a költségvetési támogatásokra vonatkozó további szabályokat állapíthat meg.

56/B. § (1) A kincstár monitoringrendszerrel működtet a költségvetési támogatásokról és a költségvetési támogatásnak nem minősülő csekély összegű támogatásokról, valamint közreműködik a támogatások felhasználásának összehangolásában.

(2) A monitoringrendszerben nem rögzített támogatási döntés alapján az (1) bekezdés szerinti támogatás érvényesen nem nyújtható.

56/C. § (1) A támogató a monitoringrendszerbe történő adatátadással gondoskodik

a) a támogatási igényhez kapcsolódóan a támogatási igény benyújtója nevére, a támogatási igény céljára és az igényelt támogatás mértékére, a pályázati úton biztosított támogatás esetében a pályázati kiírás tárgyára,

b) a támogatási döntéshez kapcsolódóan a döntéshozó személy, testület esetén a testület megnevezésére, tagjainak nevére és a támogatás megállapított mértékére,

c) a támogatás felhasználásához kapcsolódóan bekövetkezett vagy a támogató által megállapított, a támogatási jogviszonnal, a támogatás rendelkezésre bocsátásával és a beszámolóval kapcsolatos tényekre, körülményekre

vonatkozó adatoknak az e célra rendszeresített honlapon való közzétételéről.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat törvény, kormányrendelet vagy a Kormány egyedi határozata alapján nyújtott támogatás esetén is alkalmazni kell, azzal, hogy a támogatási igény benyújtóján a törvény, kormányrendelet vagy a Kormány egyedi határozata alapján támogatásra jogosult személyt, a támogatási igény célján a törvény, kormányrendelet vagy a Kormány egyedi határozata alapján nyújtott támogatás célját kell érteni.

(3) A monitoringrendszerben kezelt adatok a támogatási döntés naptári évének utolsó napjától számított öt év elteltével törölhetők.

(4) A monitoringrendszerben nyilvántartott adatok kereshetőségét támogatási program, támogatási igény benyújtója, támogatás összege, döntéshozatalra jogosultak szerint és más módon csoportosított lekérdezhetőségét bárki számára, ingyenesen biztosítani kell.

56/D. § (1) Közérdekből nyilvános a pályázati kiírást előkészítő, a pályázatot kiíró, a támogatási döntést előkészítő és a döntéshozó személy, testület által a pályázattal, a pályázati eljárással, a támogatási döntéssel összefüggésben kezelt, közérdekű adatnak és különleges adatnak nem minősülő adat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatok megismerésére a közérdekű adatokra vonatkozó törvényi rendelkezéseket kell alkalmazni.